

Sygn. akt XX GC 1011/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Kurc - Mazurkiewicz
Protokolant:	stażysta Małgorzata Nagórska protokolant Agnieszka Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. D.

przeciwko (...) spółce komandytowej w W. oraz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółce komandytowej w W.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od T. D. na rzecz (...) spółki komandytowej w W. oraz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółki komandytowej w W. koszty procesu przyjmując, że (...) spółka komandytowa w W. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa w W. wygrali proces w całości, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi sądowemu.

SSO Magdalena Kurc - Mazurkiewicz

Sygn. akt XX GC 1011/15

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 25 sierpnia 2015 r. do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie (data prezentaty) powód - T. D. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych (...) sp. k. w W. oraz (...) sp. z o.o. w W. kwoty 2.000.000 złotych. Jednocześnie powód wniósł o zwolnienie od opłaty od pozwu w zakresie kwoty 100.000 złotych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód był najemcą lokalu użytkowego w Centrum Handlowym (...) w B. od 19 kwietnia 2011 r. do 19 stycznia 2012 r., gdzie wyremontował sklep za sumę około 120.000-150.000 złotych. Z powodu braku zapłaty czynszu za 3 miesiące umowa najmu z powodem została rozwiązana. Postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r. orzeczono wobec powoda zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji, lub stowarzyszeniu przez okres 6 lat. Powód w pozwie wskazał, że wnosi o rekompensatę (odszkodowanie) w wysokości 2.000.000 złotych za „skompletowanie fałszywych dowodów i

argumentów w sprawie o sygn. X Gzd 83/14, używanie kłamliwych, pisemnych argumentów za orzeczeniem zakazu, za kłamstwa na Sali sądowej” skutkujące orzeczeniem zakazu prowadzenia działalności gospodarczej (pozew k. 1-5, wnioski o zwolnienie z opłaty od pozwu k. 10).

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zwolnił powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu (k. 91).

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 grudnia 2016 r. (data prezentaty) pozwana ad 1 – (...) spółka komandytowa w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana ad 1 wskazała, że w niniejszym postępowaniu brak jest legitymacji procesowej biernej po jej stronie. Pozwana ad 1 potwierdziła, że strony łączyła umowa najmu lokalu w Centrum Handlowym (...) w B., która z uwagi na wystąpienie zadłużenia w zapłacie czynszu najmu i opłat dodatkowych została rozwiązana. Następnie wskazała, że roszczenie zgłoszone w sprawie nie znajduje oparcia w stanie faktycznym ani prawnym sprawy, nadto powód nie udowodnił powstania szkody, jej rozmiaru, bezprawnego działania pozwanej ani jej winy, czy też istnienia adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego (odpowiedź na pozew k. 130-141).

W odpowiedzi na pozew z dnia 9 stycznia 2017 r. (data prezentaty) pozwana ad 2 – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, że powód nie wykazał przesłanek uzasadniających dochodzenie przez niego roszczeń odszkodowawczych, w szczególności faktu powstania szkody, jej rozmiaru, bezprawności działania pozwanej ad. 2, jak również związku przyczynowo - skutkowego między zdarzeniem sprawczym a szkodą (odpowiedź na pozew k. 248-255).

W piśmie procesowym z dnia 23 lutego 2017 r. (data prezentaty) powód wniósł o odrzucenie odpowiedzi na pozew pozwanych (k. 367).

Na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 r. – strony zajęły stanowisko jak dotychczas. Sąd dopuścił dowód z dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie a dołączonych do pozwu, obu odpowiedzi na pozew oraz w aktach dołączonych w zakresie zawnioskowanym w pismach procesowych pozwanych z dnia 19 lutego 2018 r. a złożonych na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 r. na okoliczności w pismach tych wskazanych (k. 418-419).

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. D., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) w W., zawarł w dniu 19 kwietnia 2011 r. z (...) sp. z o.o. (...) sp. k. w W. (dalej: (...)) umowę najmu lokalu użytkowego nr (...) o powierzchni 78,04 m⁽²⁾ w Centrum Handlowym (...) w B.. Z powodu wystąpienia zadłużenia w zapłacie czynszu, pismem z dnia 19 stycznia 2012 r. umowa najmu lokalu została wypowiedziana ze skutkiem natychmiastowym przez (...) (okoliczności bezsporne, nadto dowód: umowa najmu lokalu k. 149-171 verte, wypowiedzenie k. 172-174).

Pismem z dnia 3 lipca 2013 r. spółka (...) – działająca jako wierzyciel, złożyła do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika T. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą T. D. (...). We wniosku wskazano, że strony łączyła umowa najmu, jednakże dłużnik nie uiścił należności wynikających z wystawionych przez wierzyciela faktur VAT. Postępowanie to toczyło się pod sygnaturą X GU 317/13. Następnie w pismach z dnia 27 września 2013 r. oraz 15 października 2013 r. Naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego (...) oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformowali o zaległościach T. D. oraz o prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym w celu wyegzekwowania powstałych zobowiązań. Wobec niewypłacalności T. D., Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy postanowieniem z dnia 25 października 2013 r. oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika, który został zaopatrzony w klauzulę wykonalności z dnia 24 stycznia 2014 r. (okoliczność niesporna, akta

sprawy X GU 317/13: wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika k. 3-6, pismo Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego (...) k. 72, pismo ZUS k. 75, postanowienie k. 79).

Następnie w dniu 7 lutego 2014 r. (...) złożyła do A. M. – Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie wniosek o wszczęcie egzekucji co do kwoty 2.817 złotych i zlecenie poszukiwania majątku dłużnika T. D. na podstawie punktu II postanowienia w sprawie X GU 317/13 z dnia 25 października 2013 r. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2015 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne z urzędu wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (akta komornicze Km (...): wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1-2, postanowienie o umorzeniu egzekucji k. 208-209 verte).

Pismem z dnia 28 sierpnia 2014 r. spółka (...) – działająca jako wierzyciel, wniosła do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie o orzeczenie wobec T. D. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz zakazu pełnienia przez niego funkcji wymienionych w art. 373 ust. 1 pkt. 1 PUiN, na okres dziesięciu lat. Postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r. Sąd orzekł wobec T. D. zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 6 lat. W dniu 22 kwietnia 2015 r. apelację od postanowienia z dnia 12 marca 2015 r. złożył powód T. D., zaskarżając powyższe orzeczenie w całości. Postanowieniem z dnia 20 listopada 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. XXIII Ga 976/15, Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy-Odwoławczy oddalił apelację powoda (akta sprawy X Gzd 83/14: wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej k. 3-4, postanowienie o zakazie prowadzenia działalności k. 192, apelacja T. D. k. 216-220, postanowienie o oddaleniu apelacji k. 244).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów złożonych do akt, jak również w oparciu o niesporne, bowiem wyraźnie, bądź milcząco przyznane twierdzenia stron, które nie budziły wątpliwości, co do ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Jednocześnie na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 r. Sąd dopuścił dowód z dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie a dołączonych do pozwu, odpowiedzi na pozew oraz w aktach spraw dołączonych, to jest aktach Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy X Wydział dla spraw Upadłościowych i Naprawczych sygn. X Gzd 83/14, aktach sprawy Sądu Rejonowego w dla (...) W. X Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych sygn. X GU 317/13 oraz aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w Warszawie A. M. sygn. Km (...). W pozostałym zakresie wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach sprawy III K 642/14 strona pozwana cofnęła na rozprawie w dniu 20 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie należy podkreślić, że roszczenie powoda polegało na żądaniu zasądzenia od pozwanego odszkodowania (rekompensaty) w wysokości 2.000.000 złotych. W związku z tym, że powód nie wskazał podstawy prawnej tak skonstruowanego żądania, rzeczą Sądu Okręgowego była ocena zasadności a następnie zbadanie zaistnienia przesłanek kolejno odpowiedzialności kontraktowej oraz odpowiedzialności deliktowej pozwanych w niniejszej sprawie.

Zgodnie z przepisem art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do treści art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c., na stronach postępowania spoczywa obowiązek przedstawienia dowodów co do okoliczności sprawy oraz obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W konsekwencji należy stwierdzić, że to powód powinien udowodnić fakt powstania szkody, jej rozmiar, bezprawne działania strony pozwanej i istnienie związku przyczynowo - skutkowego między zdarzeniem sprawczym a szkodą, zarówno w przypadku odpowiedzialności odszkodowawczej ex contractu jak i ex delicto.

Odpowiedzialność dłużnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa, ex contractu) należy do podstawowych instytucji prawa zobowiązań. Znajduje ona zastosowanie

między wierzycielem i dłużnikiem, jako stronami określonego, istniejącego i ważnego stosunku zobowiązaniowego. Tak ukształtowana odpowiedzialność dłużnika może mieć zastosowanie jedynie po spełnieniu przesłanek odpowiedzialności, do których należą: naruszenie zobowiązania będące następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, istnienie szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy wskazanym naruszeniem a szkodą. Zatem powinność naprawienia szkody, w przypadku odpowiedzialności kontraktowej, zastępuje już istniejący między stronami obowiązek innego świadczenia, ilekroć nie zostało ono wykonane lub zostało wykonane nienależycie. Z kolei odpowiedzialność deliktowa (ex delicto) powstaje poza łączącym strony stosunkiem obligacyjnym i jest źródłem powstania nowego stosunku zobowiązaniowego, „którego treścią jest uprawnienie do odszkodowania i odpowiadający mu obowiązek naprawienia szkody” (Z. Masłowski, w: Komentarz 1972, t. 2, s. 979; por. także Z. Radwański 2001, s. 167). W ramach odpowiedzialności deliktowej wyróżnia się trzy przesłanki: szkodę, zdarzenie, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oraz związek przyczynowy między dwoma pierwszymi przesłankami.

Przechodząc do oceny możliwości zastosowania w niniejszej sprawie zasad odpowiedzialności kontraktowej wskazać należy, że powód żądał zapłaty wskazanej w pozwie kwoty solidarnie od pozwanych. Zgodnie z treścią art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W tym miejscu wskazać należy, że z pozwanym ad. 1 – (...) sp. k. – powoda nie łączył żaden stosunek zobowiązaniowy, natomiast z pozwanym ad. 2 - (...) (...) powoda łączyła umowa najmu lokalu użytkowego, która została wypowiedziana 19 stycznia 2012 r., jednakże nie została ona wskazana przez powoda jako ewentualne źródło odpowiedzialności kontraktowej. Mając na uwadze powyższe do odpowiedzialności pozwanych za szkodę w niniejszej sprawie nie można zastosować reżimu odpowiedzialności kontraktowej.

Wobec powyższego konieczne jest zbadanie źródła odpowiedzialności pozwanych w reżimie deliktowym, a więc zaistnienia przesłanki powstania szkody, zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy oraz przesłanki związku przyczynowego między szkodą a zdarzeniem.

Powód domagał się w niniejszej sprawie zasądzenia solidarnie od pozwanych kwoty 2.000.000 złotych odszkodowania za działania wskazane w pozwie („skompletowanie fałszywych dowodów i argumentów w sprawie X Gzd 83/14, używanie kłamliwych, pisemnych argumentów, kłamstwa na sali sądowej”), które według powoda doprowadziły do orzeczenia wobec niego zakazu wykonywania działalności gospodarczej. Zatem, według powoda, źródłem zdarzenia wywołującego szkodę jest postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie X Gzd 83/14, orzekające zakaz prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 6 lat. W ocenie Sądu nie ma podstaw do przyjęcia – za powodem – że powyższe postanowienie zostało wydane jedynie ze względu na wskazane przez niego działania pozwanych. Zarówno z postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. X Gzd 83/14, jak i z postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o sygn. XXIII Ga 976/15 oddalającego apelację wynika, że zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na okres 6 lat został orzeczony z uwagi na uchybienie przez powoda (uczestnika w postępowaniu X Gzd 83/14) terminowi do złożenia wniosku o zgłoszenie upadłości, który powinien być złożony w styczniu 2010 r., a nie został złożony do chwili orzekania w sprawie. Natomiast przy ocenie winy T. D. - Sąd orzekający oparł się w głównej mierze na jego zeznaniach, wskazując w uzasadnieniu postanowienia, że działania uczestnika można określić jako rażące niedbalstwo. Zatem brak we wskazanych okolicznościach zawinonego oraz bezprawnego działania, skutkującego wydaniem postanowienia o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu powód nie wykazał również zaistnienia przesłanki szkody.

Odnosząc się z kolei do przesłanki związku przyczynowego między szkodą a zdarzeniem wywołującym szkodę, należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy nie zauważa związku pomiędzy twierdzeniami podnoszonymi przez pozwanych (wnioskujących w sprawie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej) a jakkolwiek szkodą ewentualnie zaistniałą po stronie pozwanego. Jak wskazano wyżej, Sąd w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą X Gzd 83/14 badał istnienie przesłanek wynikających z treści art. 373 ust. 1 pkt. 1 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze, związanych z uchybieniem terminowi do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. To właśnie stwierdzenie spełnienia przesłanek przytoczonych we wskazanym przepisie doprowadziło do wydania zakazu, nie zaś okoliczności

podnoszone w toku sprawy przez pozwanych w sprawie niniejszej. Okoliczność tego rodzaju, że T. D. był dłużnikiem (...) z powodu nieopłaconych kwot czynszu nie miała znaczenia w sprawie, w której rozstrzygnięcie oparto na zupełnie innej podstawie normatywnej.

Mając na uwadze powyższe nie sposób uznać, że doszło do spełnienia przesłanek umożliwiających zastosowanie wobec pozwanych zasad odpowiedzialności deliktowej.

Reasumując, Sąd nie znalazł podstaw, by w okolicznościach niniejszej sprawy uwzględnić roszczenie powoda. Postępowanie dowodowe nie wykazało bowiem okoliczności poniesienia szkody w związku z wydaniem postanowienia z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie o sygn. X Gzd 83/14. Na skutek braku wykazania poniesienia szkody przez powoda, tak sformułowane roszczenie podlegało oddaleniu w całości, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., z którego wynika, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (zasada odpowiedzialności za wynik procesu). Zwrot tych kosztów przysługuje pozwanym, albowiem zgłosili oni żądanie ich zasądzenia (art. 109 k.p.c.). Sąd w punkcie II wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. pozostawił ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi sądowemu.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Magdalena Kurc-Mazurkiewicz

ZARZĄDZENIE

(...)